

Maleta pedagògica per l'Educació Afectiva i Sexual a les aules

“Celebrem la Sexualitat”

Associació 9 Món, acompanyant Migjorn

Presentació

Celebrem la Sexualitat i els Drets Sexuals i Reproductius als espais d'aprenentatge.

L'**Associació 9 Món, acompanyant Migjorn**, considera important i necessari acompanyar amb actituds de respecte i confiança l'educació afectiva i sexual humana a les aules. Fem valdre els afectes, la cura, la diversitat d'experiències dels cossos i la importància dels processos de maduració humana, com a parts inseparables dels aprenentatges fonamentals. Els Drets Sexuals i Reproductius són intrínsecs als Drets Humans fonamentals, a les bases de la Igualtat d'Oportunitats i a la Coeducació integral entre els nois i les noies. Així i tot, encara estan massa al marge dels continguts i les competències curriculars. Volem contribuir a la construcció de les competències que ens permetin desenvolupar les capacitats humanes per l'autoestima, el plaer, la vivència lliure i respectada de la diversitat i el bon tracte en totes les relacions. La Maleta Pedagògica: *Celebrem la Sexualitat* ens permet apropar les competències i els continguts vinculats a l'Educació Afectiva i Sexual al currículum escolar, des d'una mirada positiva, centrada en la confiança i el respecte en la vida i empoderant tota la comunitat educativa.

A l'escola, treballem especialment les competències relacionades amb l'àmbit personal i social per prendre consciència d'un mateix i implicar-se en el procés de creixement personal. En l'àmbit científicotecnològic completem els recursos actuals en la dimensió de la salut, per donar resposta a les qüestions sobre sexualitat i reproducció humanes, a partir del coneixement científic, valorant les conseqüències de les conductes de risc. I en l'àmbit de cultura i valors potenciem tant la dimensió personal com interpersonal. Realitzem les sessions en l'horari de Tutoria, dins de l'àrea de l'Educació en Valors socials i cívics, dins les Ciències Socials i/o de la Natura i sobretot, en Projectes Transversals i Interdisciplinaris.

Enfoquem les dinàmiques i explicacions especialment als cursos del cicle mitjà i superior de Primària (dels 8 als 12 anys) i pel cicle inicial de l'educació Secundària (dels 12 als 14 anys). Volem oferir a aquests alumnes recursos per una vivència més harmoniosa i ben informada de la pubertat i de l'arribada de l'adolescència, i prevenir primeres experiències en la sexualitat i en els canvis vitals tenyides de desconeixença, males experiències, silencis i riscos innecessaris. Igualment oferim formació pel professorat i xerrades per les AMPA's, AFA's i famílies, associacions o altres professionals interessats.

La *Maleta Pedagògica: Celebrem la Sexualitat* s'ha creat a partir del traspàs de les experiències en tallers escolars (des del curs 2010-2011) de la Doctora ginecòloga Montserrat Catalán i de l'artista Esther Prim. És una iniciativa dins de l'Associació 9 Món, acompanyant *Migjorn*, dirigida per Júlia S. Andreo, sociòloga, fundadora de La Ciranda i acompanyant en projectes d'educació viva. I compta amb l'estreta col·laboració de Verónica Ramilo, sexòloga i sòcia de la *Asociación Estatal de Profesionales de la sexología* (AEPS).

Objectius

- Ampliar l'imaginari col·lectiu a favor dels Drets Sexuals i Reproductius, des d'una mirada de confiança i respecte, a favor de la vida.
- Complementar els recursos actuals de tota la comunitat educativa per potenciar l'educació afectiva i sexual dels infants i joves.
- Treballar a l'aula amb metodologies socioafectives al servei de l'aprenentatge significatiu i el diàleg obert, amb dinàmiques participatives i materials sensibles.
- Incloure el naixement com un esdeveniment important de la vida afectiva i sexual de l'infant i la família, complementant la visió centrada en els processos biològics.
- Informar dels processos fisiològics, emocionals i intel·lectuals que poden viure els nois i noies en l'arribada de la pubertat i l'adolescència. I oferir un espai de reflexió sobre “les primeres vegades”, en relació a temes diferents segons cada edat.
- Parlar del plaer i el desplaer, del consentiment i dels límits, per facilitar relacions afectives i sexuals més gustoses i segures. Implica fer referència a la prevenció dels abusos sexuals, de manera específica per a cada edat.
- Ampliar el coneixement sobre la diversitat de famílies i les diversitats LGTBI. Oferir recursos i nous imaginaris per viure les diversitats de cossos, identitats i preferències amb més obertura, recursos i noves referències.
- Promocionar el Bon Tracte per la prevenció de les violències de gènere i sexuals. Per reconèixer i potenciar les actituds i comportaments a favor del benestar, l'amor i la seguretat en les relacions humanes més íntimes.
- Oferir materials plàstics i de manipulació de creació pròpia. Permet visualitzar i concretar parts del cos o conceptes, des de la proximitat tàctil i el joc.
- Obrir espais per bolcar dubtes, pors, idees preconcebudes, estereotips i tabús i adquirir conceptes clars, propers, integrals i innovadors.

1a sessió: Néixer

Qüestions clau:

1. Recuperar el relat del naixement com un fet significatiu de la vida de cada alumne, com un esdeveniment familiar central. El dret a l'educació sexual integral.
2. Identificar l'anatomia i la fisiologia que implica la fecundació, l'embaràs, el part i el naixement.
3. Embarassos, maternitat i paternitat a l'adolescència. Diversitat de famílies.
4. El dret a la presa de decisions reproductives lliures i responsables, anticonceptius i a-conceptius.
5. Donar a conèixer les diferents possibilitats del part i el naixement respectuós. El postpart i la lactància.

Materials de suport: *La nina que pareix / En Jan i la Marina, conte a la caixa d'ombres / El nadó i les bosses placentàries.*

2a sessió: Els canvis de la pubertat

Qüestions clau:

1. Identificar els senyals de l'arribada de la pubertat.
2. Acompanyar els canvis afectius i les noves formes en les relacions. *El dret a l'expressió sexual emocional.*
3. Anomenar i conèixer els genitals. Autoexploració i autoestima.
4. Procés de sexuació: caràcters sexuals primaris, secundaris, terciaris.
5. Aprofundir sobre l'arribada de la menarquia, les diferents fases del cicle menstrual i l'arribada de l'esperma a les ejaculacions masculines.
6. Donar a conèixer els mètodes de gestió del sagnat respectuosos amb el medi ambient.

Materials de suport: *La Flor que batega (reproducció sensible de la vulva i la vagina), reproducció digital del clítoris, Pluja de vida (reproducció sensible del penis i òrgans interns).*

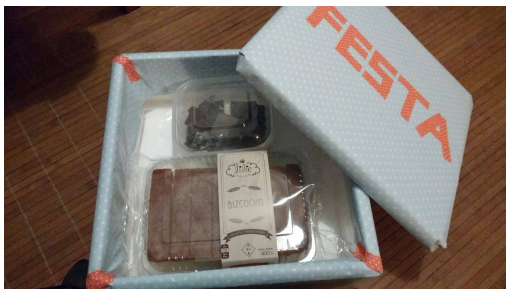

3a sessió: El plaer de la sexualitat

Qüestions clau:

1. Plaer integral, autoconeixement físic i emocional, masturbació i autoerotisme, orgasmes, ejaculacions. *El dret al plaer sexual.*
2. Plaer i comunicació. Plaer i equilibri en les relacions de poder. La cura de la intimitat sexual. Dret al sí, al no i al no ho sé.
3. Límits, consentiment i prevenció de l'abús.
4. Introducció a les pràctiques a-conceptives, mètodes anticonceptius, avortament, infeccions de transmissió genital.

Materials de suport: “La festa d'aniversari” i “La sexualitat és com un bosc”

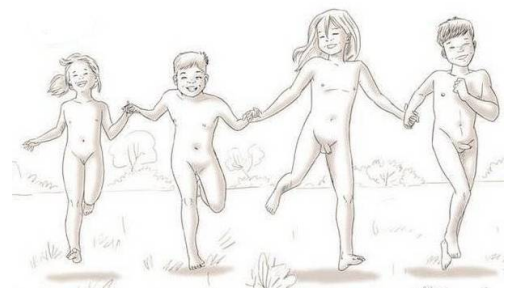

4a sessió: Identitats de gènere i diversitat LGTBI

Qüestions clau:

1. Oferir un mapa ampli de les diverses experiències vinculades amb les identitats sexuals i de gènere i les orientacions del plaer.
2. Obrir un espai de diàleg, escolta i suport mutu sobre la vivència de la diversitat sexual. *El dret a la lliure associació sexual. El dret a l'equitat sexual.*
3. Crear un marc de seguretat per la denúncia i per reduir les discriminacions i l'assetjament per raó de sexe, gènere, orientació sexual, etc.

Materials de suport: *Material propi, Cua de Sirena i material de la Campanya a Catalunya de Chrysalis (Associació de famílies de menors transsexuals).*

5a sessió: El bon tracte en les relacions

Qüestions clau:

1. Comunicació emocional (afectiva i efectiva, assertivitat, autenticitat), respecte, lliure elecció i la prevenció de les violències de gènere.
2. L'autoestima per construir una personalitat forta davant les pressions externes. Autodefensa.
3. *El dret a l'educació sexual integral, dret a la llibertat sexual, dret a l'autonomia, la integritat i la seguretat sexual del cos.*

Materials de suport: *La rosa dels conflictes / Campanyes pel Bon Tracte / Jugar amb les paraules.*

Sessions a les aules

Nombre de sessions:	5 sessions
Duració:	55 minuts
Preu de les sessions:	200 € per una sessió puntual 850 € pel <i>pack</i> de les 5 sessions 750 € pel <i>pack</i> de 5, a partir del 3r grup
Periodicitat:	realització setmanal
Destinataris:	Alumnes, màxim 25 participants per sessió
Curs i edats:	Cicle mitjà i superior de Primària (8-12 anys) i Cicle inicial de Secundària (12-14 anys)
Tallers impartits per:	Verónica Ramilo (sexòloga i ed. social)
Contacte:	Júlia Sánchez (sociòloga i mestre) educació@9mon.org 678711424 (Vero) 635082281 (Júlia)

Xerrades per les famílies

Nombre de sessions:	5 sessions
Duració:	1 hora
Preu:	150 € per la xerrada de presentació dins el pack de 5 sessions a les aules 200 € per una xerrada puntual 850 € pel <i>pack</i> de les 5 xerrades puntual, intensiva o de 2 caps de setmana
Periodicitat:	
Destinataris:	familiars, màxim 25 participants
Edats:	Totes les edats
Xerrades impartides per:	Verónica Ramilo (sexòloga i ed. social)
Contacte:	Júlia Sánchez (sociòloga i mestre) educació@9mon.org 678711424 (Vero) 635082281 (Júlia)

Formació pel professorat

- Sessions d'aprofundiment sobre els conceptes, activitats i recursos relacionats amb cada sessió. Estudi de les activitats complementàries (activitats prèvies i posteriors), indicacions pel professorat, marc teòric de referència i llistat de recursos.
- Facilitació d'espais de creació d'unitats didàctiques i programes de centre perquè els docents puguin introduir els continguts de la Maleta dins dels compromisos curriculars del centre de manera transversal i interdisciplinar.
- Introspecció sobre l'acostament a la pròpia sexualitat, reconeixement de les pròpies motxilles, tabús, etc. I identificació dels principals reptes personals i professionals dins les aules.
- Acompanyament en situacions de conflictes o controvèrsies relacionades amb les vivències de la sexualitat, que estiguin succeint al centre.

Nombre de sessions:	3 sessions
Duració:	3 hora
Preu:	300 € per una sessió puntual 850 € per les 3 sessions
Periodicitat:	intensiva o de 3 caps de setmana
Destinataris:	Professorat, màxim 13 participants
Edats:	Totes les edats
Formació impartida per:	Montserrat Catalán (doctora ginecòloga) Verónica Ramilo (sexòloga i ed. social) Júlia Sánchez (sociòloga i mestre)
Contacte:	educació@9mon.org 678711424 (Vero) 635082281 (Júlia)

Per a més informació i contacte

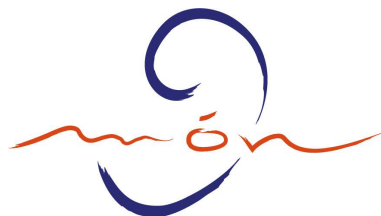
Júlia S. Andreo i Verònica Ramilo

Associació 9 Món, acompanyant Migjorn

www.9mon.org · <https://celebremlasexualitat.wordpress.com>

635 08 22 81 · 678711424

educacio@9mon.org

acompanyant **migjorn**

